

Pojem posloupnosti

Posloupnost je funkce s definičním oborem $\{k, k + 1, k + 2, \dots\}$; obvykle $k = 0$ nebo $k = 1$.

Označení: a posloupnost, $n \in \text{Dom}(a)$.

$a(n) = a_n$ – n -tý člen posloupnosti.

Alternativní zápis posloupnosti: $\{a_n\}_{n=k}^{\infty}$

Vlastnosti:

- ohraničenost
- periodicitu (s přirozenou periodou)
  - monotonnost

Operace skládání není obecně definována.

Zadávání posloupnosti:

- obecným předpisem
- rekurentně

Rekurentní zápis posloupnosti: předpis pro výpočet obecného členu posloupnosti pomocí předchozího (nebo několika předchozích) současně se zadáním počátečního členu (nebo několika počátečních členů)

Příklady posloupností

Název	rekurentní vztah	obecný člen a_n	poznámka
<i>aritmetická</i>	$a_{n+1} = a_n + d$	$a_0 + nd$	d - diference, $a_n = \frac{1}{2}(a_{n-1} + a_{n+1})$

$d > 0$ neohraničená ryze rostoucí

$d < 0$ neohraničená ryze klesající,

$d = 0$ ohraničená stacionární

Příklady posloupností

Název	rekurentní vztah	obecný člen a_n	poznámka
<i>aritmetická</i>	$a_{n+1} = a_n + d$	$a_0 + nd$	d - diference, $a_n = \frac{1}{2}(a_{n-1} + a_{n+1})$
<i>geometrická</i>	$a_{n+1} = qa_n$	$q^n a_0$	q - kvocient, $a_n = \sqrt{a_{n-1} a_{n+1}}$

$q > 1, a_0 \neq 0$	neohraničená, $a_0 > 0$ ryze rostoucí, $a_0 < 0$ ryze klesající
$q = 1$	ohraničená (stacionární)
$0 < q < 1, a_0 \neq 0$	ohraničená, $a_0 > 0$ ryze klesající, $a_0 < 0$ ryze rostoucí
$q = 0, a_0 \neq 0$	ohraničená, $a_0 > 0$ klesající, $a_0 < 0$ rostoucí
$-1 < q < 0, a_0 \neq 0$	ohraničená, „tlumené oscilace“
$q = -1, a_0 \neq 0$	ohraničená, periodická s periodou 2
$q < -1, a_0 \neq 0$	neohraničená, „netlumené oscilace“

Příklady posloupností

Název	rekurentní vztah	obecný člen a_n	poznámka
<i>aritmetická</i>	$a_{n+1} = a_n + d$	$a_0 + nd$	d - diference, $a_n = \frac{1}{2}(a_{n-1} + a_{n+1})$
<i>geometrická</i>	$a_{n+1} = qa_n$	$q^n a_0$	q - kvocient, $a_n = \sqrt{a_{n-1} a_{n+1}}$
<i>Fibonacciho</i>	$a_{n+2} = a_{n+1} + a_n,$ $a_0 = 1, a_1 = 1$	$\frac{(1 + \sqrt{5})^{n+1} - (1 - \sqrt{5})^{n+1}}{2^{n+1}\sqrt{5}}$	

---

pro „velká“ n „se chová“ jako geometrická s kvocientem $\frac{1}{2}(1 + \sqrt{5})$
a s počátečním členem $\frac{1}{10}(5 + \sqrt{5})$

Příklady posloupností

Název	rekurentní vztah	obecný člen a_n	poznámka
<i>aritmetická</i>	$a_{n+1} = a_n + d$	$a_0 + nd$	d - diference, $a_n = \frac{1}{2}(a_{n-1} + a_{n+1})$
<i>geometrická</i>	$a_{n+1} = qa_n$	$q^n a_0$	q - kvocient, $a_n = \sqrt{a_{n-1} a_{n+1}}$
<i>Fibonacciho</i>	$a_{n+2} = a_{n+1} + a_n,$ $a_0 = 1, a_1 = 1$	$\frac{(1 + \sqrt{5})^{n+1} - (1 - \sqrt{5})^{n+1}}{2^{n+1}\sqrt{5}}$	
<i>logistická</i>	$a_{n+1} = ra_n \left(1 - \frac{r-1}{r} \frac{a_n}{K}\right)$		r - růstový koeficient, K - kapacita (úživnost)

$$r = 2, K = \frac{1}{2}, a_{n+1} = 2a_n(1 - a_n): a_n = \frac{1}{2} \left(1 - (1 - 2a_0)^{2^n}\right)$$

$$r = 4, K = \frac{3}{4}, a_{n+1} = 4a_n(1 - a_n): a_n = [\sin(2^n \arcsin \sqrt{a_0})]^2$$